

Okres Kroměříž

Okres Kroměříž je součástí Zlínského kraje, který vznikl k 1. lednu 2000 jako jeden ze čtrnácti krajů České republiky na základě Ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Okres Kroměříž se rozprostírá v severozápadní části Zlínského kraje a sousedí se všemi zbývajících okresy v kraji – na severovýchodě s okresem Vsetín, na východě s okresem Zlín a na jihovýchodě s okresem Uherské Hradiště. Na severozápadě a severu hraničí s okresy Prostějov a Přerov, které náleží do Olomouckého kraje. Na jihu a jihozápadě pak sousedí s okresy Hodonín a Vyškov z Jihomoravského kraje. **Rozlohou 796 km²** i počtem obyvatel je okres Kroměříž nejmenším okresem Zlínského kraje, pokrývá 20 % jeho území.

Převážnou většinu okresu tvoří úrodná rovina Hané, která místy přechází v pahorkatinu. Kopce Hostýnských vrchů lemují okres na severu, Chřibů pak na jihu. Nejvyšší horou je Kelčský Javorník (865 m n. m.). Územím okresu protéká řeka Morava, do které se vlévají jen menší přítoky – říčky Haná, Kotojedka, Moštěnka, Rusava. Nachází se zde přírodní park Záhlinické rybníky - významné stanoviště a hnízdiště vodních i tažných ptáků.

Haná nemá nerostné suroviny. Na jejím území se těží jen cihlářské hlíny, písek, štěrkopísek a vápenec. Nížinná oblast, převážně kolem toku řeky Moravy, vytváří dobré podmínky pro pěstování ovoce, zeleniny i náročnějších zemědělských plodin.

Kroměřížsko je region s perspektivou rozvoje cestovního ruchu. Nacházejí se zde významné architektonické památky. Mezi nejznámější patří Arcibiskupský zámek v Kroměříži se svou obrazárnou a k zámku přiléhající Podzámecká a Květná zahrada. Tento komplex byl v roce 1995 zařazen mezi národní kulturní památky České republiky a v roce 1998 zapsán na Listinu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. O rok dříve, tj. v roce 1997, byla Kroměříž vyhlášena nejkrásnějším historickým městem České republiky. Již v 19. století byla nazývána „Hanáckými Athénami“, a to pro množství historických památek, škol a soustředění bohatého kulturního i uměleckého života.

Z lidové tvorby se zachovala místní hanácká technika zdobení velikonočních kraslic slámou. Také hanácký kroj patří na Moravě k jednomu z nejhonosnějších.

Hojně navštěvovaným je Svatý Hostýn – nejvýše položené mariánské poutní místo na Moravě, s bazilikou Nanebevzetí Panny Marie, křížovou cestou, vyhlídkovou věží a také větrnou elektrárnou. Svatý Hostýn je díky rovinaté krajině Hané vidět již zdaleka. V Holešově se nachází Šachova synagoga, jediná synagoga s dochovalou tzv. polskou výzdobou, a židovský hřbitov s hrobem významného židovského učence, rabína Šacha. V okrese Kroměříž lze navštívit zříceninu gotického hradu Cimburk či lovecký zámek v Chropyni, který je spjat se známou pověstí o hanáckém králi Ječmínkovi. V Rymicích se nachází skanzen hanácké lidové architektury – roubené domy s hliněnou omítkou či z nepálených cihel a doškovými střechami. Volný čas lze aktivně trávit v oblasti Hostýnských vrchů, kde jsou ideální podmínky pro cykloturistiku. Podél řeky Moravy vede cyklotrasa Moravská stezka, která prochází celým územím okresu. V zimě jsou lyžařům v Chřibských a Hostýnských vrších k dispozici sjezdovky (např. ski areály Rusava, Tesák, Troják) a běžecké trasy.